

ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

43-йил чиқиши
№ 286 (12.035)

Якшанба, 10 декабрь 1961 йил

Баҳоси 2 тийин.

БЕШИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ Қ О Н У Н И СССР халқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг 1962 йилги Давлат плани тўғрисида

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ Қ О Н У Н И

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 1962 йилги давлат бюджети тўғрисида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети

Қарор қилади:
1-модда. СССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган СССР Иттифоқининг 1962 йилги Давлат бюджети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети Бюджет комиссияларининг докладыни юзасидан қабул қилинган ўзгаришлар билан, шунингдек Миллатлар Совети Иқтисодий комиссиясининг таълифлари билан бирга, чунончи даромадлар бўйича ҳаммаси 81.918.641 минг сўм миқдорда, даромадлар харajatлардан 1.548.737 минг сўм ортқ қилинган тасдиқлансин.

2-модда. СССРнинг 1962 йилги Давлат бюджети давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотлардан тушадиган даромадлар—оборотдан олиннадиган солиқ, фойдалардан бериладиган аяратмалар, даромад солиғи ҳамда социалистик ҳўжалиқдан тушадиган бошқа даромадлар—жами 74.502.561 минг сўм миқдорда белгилансин.

3-модда. СССРнинг 1962 йилги Давлат бюджетда халқ ҳўжалигини маблаг билан таъминлаш учун — оғир саноатни, курилиш индустриясини, энгил ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ ҳўжалигини, транспортни, уй-жой коммунал ҳўжалигини ва халқ ҳўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантириш учун — қилинадиган харajatлар ҳаммаси 32.469.128 минг сўм миқдорда белгилансин.

4-модда. СССРнинг 1962 йилги Давлат бюджетда социал-маданий таъдирларга — умумий таълим мактаблари, техникумлар, олий ўқув юрталари, илмий тадиқот муассасалари, профессионал-техника ўқув юрталари, кутубхоналар, клублар, театрлар, матбуот, радиоэтиртиришга ҳамда маориф ва маданият соҳасидаги бошқа таъдирларга; касалхоналар, болалар яшлари, санаторийлар ҳамда соғлиқни сақлаш ва физкультура соҳасидаги бошқа муассасаларга; пенсия ва нафақалар тўлашга — ажратиладиган маблаглар ҳаммаси 28.748.744 минг сўм миқдорда, шу жумладан давлат социал сгоҳавоние бюджет бўйича 8.433.277 минг сўм миқдорда белгилансин.

5-модда. СССРнинг 1962 йилги Давлат бюджетда мамлакат муҳофазасига ажратиладиган маблаглар 13.409.693 минг сўм миқдорда белгилансин.

6-модда. СССРнинг 1962 йилги Давлат бюджетда давлат ҳўкммати органларининг, давлат бошқаруш органларининг, суд ва прокуратура органларининг харajатлари учун ажратиладиган маблаг 1.067.435 минг сўм миқдорда белгилансин.

7-модда. 1962 йилги Иттифоқ бюджети даромадлар бўйича 38.233.575 минг сўм миқдорда ва харajatлар бўйича 36.684.838 минг сўм миқдорда, даромадлар харajатлардан 1.548.737 минг сўм ортқ қилинган тасдиқлансин.

8-модда. Иттифоқчи республикаларнинг 1962 йилги Давлат бюджетлари даромадлар ва харajатлар бўйича 44.778.074 минг сўм миқдорда, шу жумладан иттифоқчи республикалар бўйича қуйидаги миқдорда белгилансин:

КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ V ЖАҲОН КОНГРЕССИДА

Барча қитъалар халқларининг вакиллари, касаба союзларининг Кремлдаги Съездида саройида ўтказилган V Жаҳон конгресси минбаридан туриб сўзламолдилар. Турли тилларда нутқлар сўзлашмоқда. Аммо, тинчлик учун, ишчи-лар сифининг библиги ва нардошларча бирлашгани учун курашдан иборат олижаноб гойлар халқларо форум қатнашчиларини бирлаштирмоқда. Конгресснинг иши

акдрили, баланд рух вазиятида ва гоит қизгин ўтмоқда. 9 декабрь артабалик мажлисида Луи Сайян ва Иброҳим Заҳарий докладыни юзасидан мунозараларо давом этди. Залда чет эллардан келган ўртоқлар билан бир катор

да Москва заводлари, фабрика ва янги курилишларидаги касаба союзи активлари, фан ва маданият арбоблари ўтирибдилар. Делегатлар ва меҳмонлар конгресс мажлисида келган СССР Министрлар Советининг Раиси Никита Сергеевич Хрушчевни гоит баланд рух билан кутиб оладилар. Залда гулдурас қарсақлар узоқ давом этади. Минглар кишилар ўтирибдилар туриб, гулдурас қарсақ чақалди. Жаҳоннинг қўй тилларида қизгин табрик ва «ура!» садоари янграйди.

Совет ҳўкуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев ёрқин нутқ сўзлади. Бу нутқ кўп марта гулдурас қарсақлар билан бўлиниб турди. Мажлисида Луи Сайян ва Иброҳим Заҳарийнинг докладыни юзасидан Сальвадор меҳнаткашлари умумий конфедерациясининг вакили Фернандо Мартелл, «Бритниш мотор корпорейшн» цех оқсқорлар комитетининг раиси Томас Стюарт, Ироқ касаба союзулари умумифедерациясининг бош секретари Ара Хачатур, хизматчилар касаба союзулари халқаро бирлашмасининг бош секретари Вилли Альбрехт, Ангела меҳнаткашлари миллий союзи раисининг ўринбосари Бернар Домбеле, Люксембург эркин касаба союзулари федерациясининг бош секретари Жозеф Гравелек сўзга чиқдилар.

Конгресс мажлисида қизилиб кетган Ироқ касаба союзулари федерацияси раисининг ўринбосари Бенуа Фрашон айтдики, мустанлақчилар 80 йил ҳўкуромлик қилгандан кейин Африқанинг яна бир мамлакатни — Танганикани бугун озоқ мустанлақ давлат бўлиб қолди. Конгресс делегатлари ва меҳмонлари ўтирибдилар туриб, гулдурас қарсақ чақалдилар.

Касаба союзуларининг бешичи жаҳон конгресси Танганика Меҳнат федерацияси номига табрикнома юбориб, Танганика халқи билан бирга шодланганини билдирди.

Сийёсий адабиёт нашриёти «Бутун куч — КПСС XXII съезди тарихий қарорларини муваффақиятли бажаришга» номи брешовани — ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Ўзбекистон, Қозғоғистоннинг жанубий областлари, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Озарбайжон қишлоқ ҳўжалик ходимларининг Ташкент шаҳрида келганида 1961 йил 16 ноябрда сўзлаган нутқини нашр этди.

Брешова кўп нускада нотиб чикарилади. (ТАСС).

«БУТУН КУЧ — КПСС XXII СЪЕЗДИ ТАРИХИЙ ҚАРОРЛАРИНИ МУВАФФАҚΙΑТЛИ БАЖАРИШГА»

Сийёсий адабиёт нашриёти «Бутун куч — КПСС XXII съезди тарихий қарорларини муваффақиятли бажаришга» номи брешовани — ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Ўзбекистон, Қозғоғистоннинг жанубий областлари, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Озарбайжон қишлоқ ҳўжалик ходимларининг Ташкент шаҳрида келганида 1961 йил 16 ноябрда сўзлаган нутқини нашр этди.

Брешова кўп нускада нотиб чикарилади. (ТАСС).

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ Қ О Н У Н И ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик Қонунари асосларини тасдиқлаш тўғрисида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети

Қарор қилади:
1-модда. ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик қонунари Асослари тасдиқлансин ҳамда улар 1962 йил 1 майдан жорий қилинсин.

2-модда. СССР Олий Совети Президиумига ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик қонунари Асосларини жорий қилиш тартибини белгилаш ҳамда ССР Иттифоқи қонунарини шу Асосларга мувофиқлаштириш топширилсин.

3-модда. Иттифоқчи республикалар Олий Советларига иттифоқчи республикаларнинг қонунарини ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик қонунари Асосларига мувофиқлаштириш топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**
Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**
Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ Қ О Н У Н И ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик суд ишлари юргизиш Асосларини тасдиқлаш тўғрисида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети

Қарор қилади:
1-модда. ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик суд ишлари юргизиш Асослари тасдиқлансин ҳамда улар 1962 йил 1 майдан жорий қилинсин.

2-модда. СССР Олий Совети Президиумига ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик суд ишлари юргизиш асосларини жорий қилиш тартибини белгилаш ҳамда ССР Иттифоқи қонунарини шу Асосларга мувофиқлаштириш топширилсин.

3-модда. Иттифоқчи республикалар Олий Советларига иттифоқчи республикаларнинг қонунарини ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар гражданик суд ишлари юргизиш Асосларига мувофиқлаштириш топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**
Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**
Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ СССРНИНГ 1960 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети

Қарор қилади:
СССРнинг 1960 йилги Давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисобот даромадлар бўйича 770.783.672 минг сўм миқдорда, даромадлар харajатлардан 39.521.826 минг сўм ортқ бўлгани ҳолда (1961 йил 1 январгача амалда бўлган нафлар миқёсида) тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**
Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**
Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДАН

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, колхоз ишлаб чиқаришининг энг кеска ташкилотчиларидан бири **Солижон Оқубоев**нинг 1961 йил 9 декабрда узоқ масалладан кейин вафот этганини чуқур қайғу билан бидиради.

Ўзбекистон ССР депутатларининг тақлифига мувофиқ, сессия И. Г.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

Москва, Кремль.
1961 йил 8 декабрь.

ИНСОН УЧУН, ИНСОННИНГ БАХТ-САОДАТИ УЧУН!

Суслов, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, Ш. Р. Рашидов, В. В. Шербинский, П. Н. Демичев, И. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, И. В. Спирidonov, А. Н. Шелепин, Уртоқлар ҳозир бўдилар. Депутатлар ва меҳмонлар Коммунистик партия ва Совет ҳўкуматининг раҳбарларини гулдурас, давомий қарсақлар билан кутиб олдилар.

СССР Олий Советининг еттинчи сессияси ўз иштини тамомлади.

Депутатларнинг сессия минбаридан туриб изҳор қилган фикрлари КПСС XXII съездининг қарорларидан илҳомланган ва бу қарорларнинг теъликада амалга ошириш учун ҳамма чорани кўришга қатъий қарор берган халқнинг фикр ва истакларидир. Шунинг учун ҳар бир нутқда теъликада ҳал этилиши лозим бўлган қўғинага ҳаётини муҳим проблемалар, конкрет масалалар тўғрисида гап борди. Депутатларнинг ҳамма масалалар — яъни корхоналар курилиши ва маҳсулотнинг сифати, янги станоклар ва макинаҳўхори ҳўсали, уй-жой курилиши ва китоблар нашр этиш, коммунистик меҳнат муСОБАқаси ва техниканинг муваффақиятлари, раССомлар чиғати янги расмлар ва Ватан муҳофазасига доир масалалар қизиқтирмоқда. Хуллас, совет жаҳонининг ҳаётига тааллуқли ҳамма масалалар сессияда ўз ифодасини топди.

Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари

МАҲСУЛОТЛАРИ

МУЛ-ҚУЛЛИГИ УЧУН

Н. С. Хрушчев қишлоқ ҳўжалигини юксалтиришнинг умумхалқий лозим деб атади. Депутатларнинг нутқларида қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш масалаларига мўл-кўл берилди. Депутатлар — партия, совет ҳодимлари, олимлар, колхозчилар, ишчилар шу тўғрисида гапирмоқдалар.

Депутат В. Г. Агбалов Архангельск области қишлоқ ҳўжалик меҳнаткашларининг ишлари тўғрисида сўзлаб берди. У айтдики, колхоз ва совхозлар кейинги беш йил ичида сўт этиштириши 36 процент, гўшт этиштириши 55 процент қўпайтирилди. Қорамоллар сони учдан бир хиссадан қўпқор миқдорда ортди. Шу билан бирга, депутат область қишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришдаги намчиликларини ҳам мўрсатиб ўтди.

Депутат И. Ф. Спирidonov (Волгоград области) зўр ифтихор билан қуйидагиларни айтди: Область қишлоқ ҳўжалик меҳнаткашлари Ватанга 125 миллион пуд галла сотиш юзасидан олган мажбуриятларини бажардилар. Гўшт ва сўт сўтти пилани йил охиригача баянрилади. Чорва моллар сонини мўл-кўл қилиш ва уларнинг маҳсулотдорлигини ошириш соҳасидаги яшайлар ҳам муваффақиятли бажариламоқда.

— Колхоз ва совхозларга отаган йўли билан ердан бериш масаласига тўхталиб ўтишни истайман, — деди депутат В. И. Растягаев (Удмуртской АССР). — Партия ва ҳўкумат қишлоқ ҳўжалигини юксалтиришга катта эътибор бермоқдалар. Бизнинг заводдир Ваткинский районидидаги колхозларни ўз оғалигига олган. Биз чорвачилик соҳасида кўп меҳнат талаб этидиган ишларни механизациялаштиришда, тракторлар ва машиналар ремонтини таъмин қилиш ҳамда ўтказишда ердан бермоқдамыз, клубларнинг ишларини яхши йўлга қўйиш учун ҳаракат қилмоқдамиз. Гўшт, сўт ва бошқа қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини қўпқор этиштириш учун колхозлар билан биргаликда ҳамма чораларни кўрмоқдамиз.

Чечен-Ингуш АССР Министрлар Советининг Раиси депутат М. Г. Гайрбеков экин майдонларининг яхши натижа берадиган структурасини таллаб олишни кечиртирмай, бутун куч-гайратини ҳозирнинг ўзидаёқ шу ишга қаратиш мўл эканлиги ҳақида гапирди. Бу йил республикада экин майдонлари структурасини қисман ўзгартириш йўли билангина макинаҳўхори майдонлари қариб бир ярим баравар кенгайтирилди. Қишлоқ ҳўжалик меҳнаткашлари бу ерлардан мўл ҳўсил олдилар. Бу йил ўтган йили Иллагига нисбатан 11 миллион пуд қўпқор макинаҳўхори йиғиштирилди олинди.

Депутат Гайрбеков хўрсалчилик билан қуйидагиларни маълум қилди: Республика йилга икки ҳўсил олинаётган ўлжага айланди. Қўз фаслида колхоз ва совхозларда 44 минг гектар майдонга иккинчи марта экин экилди, шу жумладан, 42 минг гектар майдонга макинаҳўхори экилди. Бу ҳиссадан асосан сикот тайёрланди, айни майдонларда дон этиштирилди. Дарма шун тажрибадан фойдаланиш Чечен-Ингуш чорвадорларининг 1962 йилда сикот бошига 20 тоннадан мўпқор сикот тайёрлашларига ва сикотларини бутун йил бўйи қўлда боқишга ўтишларига имкон беради.

Депутат У. К. Вахобова (Ўзбекистон. Самарқанд области) Самарқанд области меҳнаткашлари қандай марраларни йўлга қиритишнинг мўлжаллашларини ҳақида гапирди.

(Ўртоқ У. К. Вахобова нутқи газетанинг бугунки сониди босилди).

СЪЕЗД ҚАРОРЛАРИ

АМАЛДА

Аввалги қуналардавидек бутун ҳам кўп депутатлар КПСС XXII съезди қабул қилган қарорлар асосида социалистик индустрияни янада ривожлантириш тўғрисида гапирдилар.

Бошқирдистон Халқ ҳўжалик кенгашининг раиси депутат С. И. Кутякин айтди, Бошқирдистон

иқтисодий райони сарф қилинаётган капитал маблаглар миқдори жиғидиган Россия Федерациясида туртинчи ўринни оғалайди. Бошқирдистонда катта кимё комплексоари қурилмади, нефтни қайта ишлайдиган корхоналар, нефть қайиравчи саноат, рангли металлургия, машинасозлик ва металл ишлаш саноатининг қуввати оширилмоқда. Аммо, депутатнинг айтишича, курилиш суръатларини ҳали етарли даражада жаддалаштирилган эмас. Куч ва маблагларнинг сонбидан бигирди. Ҳозирги вақтда бутун куч ва маҳлул-техника воситаларини ҳал қилувчи объектларга сарфлаш чоралари кўримиқда.

— Мен, — деди ўз нутқида қўғуви депутат А. И. Луғина (Белоруссия ССР). — сессияда зўр иш қилинган бўлиши маълум қилмаганим, Оршанский эгир таласидан газлама тўқини комбинатининг ахил коллективни бутун совет халқи билан биргаликда етти йиллик планини муваффақиятли бажаришда яхши натижаларга эришди. Комбинат коллективни етти йилликнинг бошидан бери топириққа қўшмишча равишда 12 миллион метрдан кўпқор газлама тайёрлади. Комбинатда бир мингта йили ишчи 1965 йилга мўлжалланган миқдорда маҳсулот ишлаб чиқарди. 500 ишчи КПСС XXII съезди очилган кунгача уч йиллик топириқни бажарили.

Биз янги техникани жорий қилиш, ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш ва механизациялаш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш натижасида ана шу муваффақиятларга эришдик.

Электр таъинлар курилиши министри И. Т. Новиков электр энергиясининг ривожланиши ҳақида гапирди. Энергетика корхоналари курувчиларининг ярим миллионлик коллективни, деди у, маълумоти электрлаштириш соҳасидаги ваифаларни бажариш учун зўр рағбат билан меҳнат қилмоқда. Янги йилда электростанцияларда 8,9 миллион киловатт янги қувватларни ишга тушириш йўзга тутилди. Шу билан бирга, ҳар бири 100, 150, 200 ва 225 минг киловатт қувватга эга бўлган йирин агрегатлар ана шу станцияларнинг яримдан кўпрогини ташкил этади. Электр қуввати линияларининг узунлиги 31 минг километр оширилди.

Министр кўп қувват берадиган бир қанча электростанциялар ҳақида гапирди. Братск ва Воткинск ГЭСлари, Назаров, Луғанск, Старобесевск, Зиевская, Болтик ёб-йи ГРЭСлари шундай станциялар жумласидандир. Янги йилда Закавказьеда ва Ўрта Осиёда янги гидроэлектростанциялар ишга туширилади. Доимий ток ўтказувчи 800 минг вольтли Волгоград—Донбасс линиясини ишга тушириш мўлжалланади.

(Давоми кийинчи бетда)

БЕШИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ ИНСОН УЧУН, ИНСОННИНГ БАХТ-САОДАТИ УЧУН!

(Бошчи биринчи бетда)

Хозирги вақтда, деди депутат А. М. Голдберг (Горький области), ҳар бир совет кишиси, ишчи ёки колхозчи, инженер ёки олим, студент ёки хизматчи зўр гайрат билан меҳнат қилиб, мамлакатимизда коммунизм кураши вазифасини бажармоқда.

Мен сормоволик ишчилар ва текса авлодимиз 1917 йилда улуғ Ленин баҳарлигида бошлаб берган аjoyиб ишни давом эттиришдек буюк шарафга муассар бўлгангилмишлар фахрланаман. Шу минбардан туриб Ленинни Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини, шахсан Никита Сергеевич Хрущёвни ишонтириб айтмакчим, Сормово ишчилари Ватан олдидаги ўз бурчларини бажарадилар.

ҲАЁТ ТАҚОЗО ЭТГАН ҚОНУНЛАР

Миллатлар Совети ва Иттифок Советининг кечки қўшма мажлисида депутатлар Совет Иттифокда ва иттифокда республикалар граждандлик қонуни Асослари ва граждандлик суд ишлари юрғизиш Асослари проектларини қараб чиқишга киришдилар.

Иттифок Совети Қонун лойиҳалари комиссиясининг раиси депутат Д. С. Полянский граждандлик қонуни Асослари проекти тўғрисида доклад қилди.

Миллатлар Совети ва Иттифок Советининг Қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссиялари, дейди ўртоқ Полянский, СССР Олий Совети ўшбу сессиясининг муҳомазасига киритилган граждандлик қонуни асослари проекти тўғрисида сизларга ахборот беришни тошпирдилар.

Пролетариат диктатурасининг давлати бўлиб бунда келган Совет Социалистик давлатининг қазирги вақтда умумхалқ давлати бўлиб қолди. Унинг сиёсий, иқтисодий, маданий вазифалари кенгайди.

Коммунизм қурилиши даврида давлатни ривожлантириш ишчи-демократияни янада ҳар тарафлама кенг авж олдиришни, давлат аппаратининг ишчи ахшиллаш, давлат аппаратининг фаолияти устунидан халқ контроллингини кучайтиришни талаб қилади. Шу сабабли Коммунистик партиянинг янги Программасига ва КПСС XXII съезди қарорларига мувофиқ равишда ишлаб чиқилган граждандлик қонуни асосларининг проекти коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишда муҳим роль ўйнамоғи керак.

Граждандлик қонуни, деб давом қилади ўртоқ Полянский, совет қонуналарининг умумий системасига да муҳим ўрин тутади. Граждандлик қонуни иқтисодий турмушнинг асосий тармоқларидан, бири бўлган мулк муносабатларини тартибга солиб турмоғи лозим. Қонуннинг бу тармоғи социализмнинг иқтисодий қонуналаридан самаралароқ фойдаланишга, социалистик иқтисодий ҳаётни ривожлантиришга, халқ фаровонлигини юксалтиришга ёрдам беради.

Совет граждандлик қонуни план ва шартнома интизомини мустаҳкамлашга ёрдам беради, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳужжали ҳисоби асосидagi муносабатларини, капитал қурилиш масалаларини, хом ашё ва материаллар билан таъминлашга, тайёр маҳсулотларини сотишга, транспортда қўқ ташишга, қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини тайёрлашга доир масалаларини тартибга солиди.

Граждандлик қонуни совет граждандларининг турмушида ҳам муҳим ўрин тутади.

Ҳисоббарин, совет граждандлик қонуни, биринчидан, социалистик корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўртасидаги зааро мулк муносабатларини, иккинчидан, граждандларнинг шу ташкилотлар билан муносабатларини ва, учинчидан, граждандлар ўртасидаги мулк муносабатларини тартибга солиб туради.

Мулк муносабатлар билан узвий равишда боғланган шахсий умумий муносабатлар, шу жумладан совет граждандларининг авторлик ва ихтирочилик ҳуқуқларини, номуни ва қадр-қимматини муҳофаза қилиш ҳам граждандлик ҳуқуқларини тартибга солиш соҳасига кириди.

Қонуни лойиҳалари тайёрлаш комиссиялари граждандлик қонуни асослари проектини сиёсий муҳомамагизга ҳавола қилиш билан, деди ўртоқ Полянский, шу нарсага асосланишлари, ҳозирги вақтда амалда бўлган қонуннинг қўшма қондалари бизнинг мамлакатимизда ҳозирги вақтда таркиб топган муносабатларга мос келмайдиган, улар эскириб қолди ва шу сабабли янги қондалар билан алмаштиришни талаб қилади.

Граждандлик қонуни асосларининг проекти социалистик жамиятнинг мулк муносабатларини тартибга солиб турувчи ва қўш яллик тақрибда синаб қурилган қондаларни ўз ичига олади. Шу билан бирга проектда ҳаёт тақозо этилган ва совет юридик фани назарий ыжihatдан асослаб берган қўшма янги қондалар кўзда тутилди.

Жумладан, 4 ва 6-моддаларда практикан зумлаштириш натижасида совет қонуничилиги тарихида биринчи марта граждандлик ҳуқуқлари ва бурчларининг вужудга келиш асослари, шунингдек, граждандлик ҳуқуқларини ҳимоя қилиш формалари классификация қилиб берилади. 7-моддала граждандларнинг номуни ва қадр-қимматини муҳофаза қилиш вазифаларини граждандлик ҳуқуқ тартиботлари белгилаб берилади. 9-моддала жамиятимиз ҳаётининг ҳозирги шароитларига мувофиқ суратда граждандларнинг ҳуқуқий қобилиятлари белгилаб берилади.

Мулк муносабатларда қатнашувчи социалистик ташкилотлардан қайсылари юридик шахслар бўлиши 11-моддала белгиланади.

Бўлар қаторида колхозларро ташкилотлар ва давлат-кооператив ташкилотларни қўриб, яна шу ташкилотларнинг юридик шахс қилиб, қонунида мустаҳкамлаб қўйилиши кооператив-колхоз мулкнинг давлат, умумхалқ мулк билан аста-секин айлантириш, ишчилик ани шу ички формасини коммунизм давридаги ягона умумхалқ мулкига айлантириш, ривожлантириш таъминловчи шарт-шароитларни вужудга келтириш учун муҳим аҳамиятга эгадир.

Проектнинг мулк ҳуқуқига бағишланган иккинчи бобида давлат мулк ҳамда колхозлар, бошқа кооператив ташкилотлари ва уларнинг бирлашмаларининг мулк муносабатларини тартибга солиш бўлиб кўрилади, қасаба союзи ва бошқа жамоат ташкилотларининг мулк тўғрисидаги, шунингдек граждандларнинг шахсий мулк тўғрисидаги асосий қондалар баён қилинган.

Асосларнинг социалистик ташкилотлар ўртасидаги шартнома-ли билан бошқа мажбуриятлар тартибга солиб туршига бағишланган моддалар план тошпирларига мувофиқ равишда шартнома интизомини мустаҳкамлаш мақсидини кўзда тутилади.

Проектда граждандларнинг мулк муносабатларини тартибга солишга қўш эътибор берилади. Шундай бўлиб таъкидланади, Маъмурий, социализмдан коммунизмга ўтмиш даврида моддий манфаатдорлик принциплари моддий ва маданий неъматларни тақсимлаш соҳасида жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу принциплар назардидан қилинмасин—бир босқичнинг устунидан сакраб ўтиш демокдик, коммунистик қурилиш ишига путур етказиш демокдик.

Албатта, бизнинг жамиятимизда моддий стимуллар билан бир қаторда маънавий стимуллар ҳам таъсир кўрсатмоқда ва тобора аътироқ таъсир кўрсата беради. Миллион-миллион меҳнатқиллар партия қачирғига амал қилиб, бутун куч-қувватларини тўлатиб сарфлаб, меҳнат қилиш ишчилар, колхозчи, коммунистик яраша ишчилар, фахшар, меҳнатқиллар ҳақиқатини ёйлашадиган, давлат жамияти манфаатлари ҳақида давлат манфаатлари тўғрисида ўйлаш улар учун мажбурий ахлоқий қоида бўлиб қолди.

Айни замонда биз шу нарсадан қўз юма олмаймики, совет граждандларининг айрим қисми (ҳатто энг озчилик қисми бўлса ҳам) шахсий мулк тўғрисидаги, бошқаларда майда буржуа тасаввурга амал қилмоқда. Партия Марказий Комитетининг КПСС XXII съезидга ҳисоботида айтиб ўтилдики, мулк-мулкчиликни шахсий мулкнинг чексиз бўлиши деб тасаввур қилиш—бизга тўғри келмайдиган коммунизмга еб бўлган тасаввурдир, чунки шахсий мулкнинг ҳаддан ташқари қўлайтириб юборилиши муайян шароитда ижтимоий таркибга ҳалакат ебрувчи ғўғоққа, ҳусусий мулкчилик одадларининг манбаига айланиши мумкин ва бир қисми айланган. Бу ларий майда буржуазларга айланиш олиб бориши мумкин. «Шундай бўладики, деди Н. С. Хрущёв,—бўюмлар бевизи одами кўл қилиб қўйди ва у кишини буюмларнинг қўли бўлиб қолади».

Бу ёрсагани ҳақида назарда тутмоқ керак. Бу кўрсаткичлар совет граждандлик ҳуқуқининг мулк муносабатларини тартибга солиш, айрим граждандларнинг манфаатларига дахлдор бўлган қисми учун негиз бўлади.

Асосларнинг проектида шу нарса белгиланадики, граждандларнинг ҳўғийларини қондаришга мўлжалланган мулкнинг уларнинг шахсий мулк бўлиб турши мумкин ва бу мулкдан ишламасдан даромад олиш учун фойдаланишга мслиги керак.

Партия Марказий Комитети бўғти йилларда иттифоқча республикаларнинг ҳуқуқларини кенгайтиришга қарайиб, бир қанча қоралар қўрди. Шунга мувофиқ равишда умумиттифоқнинг қондификацияланган ҳўжжати бўлган Асосларнинг проекти ССР Иттифоқи ва барча иттифоқчи республикалар учун умумий бўлган граждандлик қонунининг энг муҳим принципларини таъин қилишга ҳў ичига олган, ҳоло, Иттифоқчи республикалар граждандлик қонуни Асослари амак қилиб, ўзларининг янги граждандлик кодексларини чиқарадилар. Мулк муносабатларнинг турли соҳалари миллий ҳусуниятларни ва маҳаллий шароитларни ҳисобга олган ҳолда бу кодексларда батафсил тартибга солинади. Ўртоқ Полянский таъкид қилинаётган қонун проектини тайёрлаш вақтида, у олдиндан пухта муҳомама қилинганлигини маълум қилади. Проект матбуотда эълон қилинган эди. Муҳомама граждандлик қонуни Асосларининг проектини жамоатчилигимизнинг барча доиралари умуман маъқуллаганини кўрсатади.

Сиз билан биз буюк зафарлар даврида ишлаганим, дейди пировардида ўртоқ Полянский. Шонли Коммунистик партиянинг XXII съезди Совет мамлакатини меҳнатқиллар олдига, жаҳон халқларни олдига улугвур истибболлар очиб берди, ер юзиди энг адолатли энг мукаммал жамият бўлган—Коммунистик жамият қурилишини равшан ва конкрет йўлни ёрса-тиб берди.

СССР Олий Совети қабул қилган янги қондалар Коммунистик партиянинг буюк Программасини—халқ бахт-саодати учун яшаш ва қураш программасини—бутун инсониятнинг коммунизмига—бағиш қилди.

СССР Олий Совети қабул қилган янги қондалар Коммунистик партиянинг буюк Программасини—халқ бахт-саодати учун яшаш ва қураш программасини—бутун инсониятнинг коммунизмига—бағиш қилди.

тирувчи жамиятга борадиган йўлни ёрғитиб турган Программага муваффақиятли амалга оширишга ёрдам беради.

Граждандлик суд ишлари юрғизиш асослари проекти тўғрисида доклад қилиш учун Миллатлар Совети Қонун лойиҳалари комиссиясининг раиси депутат Ж. Расуллова сўз берилди.

Комиссиялар, дейди ўртоқ Расуллова, граждандлик суд ишларини юрғизиш асосларининг проектини тайёрлаш вақтида ҳам, шунингдек граждандлик қонуни Асослари проектини тайёрлаш вақтида ҳам КПСС XXII съезди қарорларига ва партиянинг янги Программасига асосландилар.

Партия дариимизини ана шу улугвур ҳўжжатида социалистик қонуничиликка қаттиқ ойна қилинишни таъминлаш ҳамда ҳуқуқ тартиботини ҳар қандай бўзишларга таг-туғи билан барҳам бериш, одил судловнинг демократик асосларини ривожлантириш ва тақомиллаштириш вазифасини қўймоқда.

Шахсининг эркинлигини ҳамда граждандларнинг ҳуқуқлари муҳофаза этилишини таъминлашда совет граждандлик процесси катта роль ўйнайди. Бунинг шу нарса исботлаб турибдики, судлар қўраётган ҳақма ишларнинг 85 процентдан кўпрогини граждандлик ишлари ташкил қилади.

Партия XXII съезди қарорларига мувофиқ социалистик одил судловнинг демократлаштириш процесси амалга оширилади. Бу нарса жумладан, СССР Олий Совети суд тўзилиши ва суд ишларини юрғизиш масалалари юзасидан қабул қилинган қонун асосларида ҳамда республикаларнинг қонунлари ва кодекслари ишлаб чиқилганлиги ва тақдирланганлигида ўз ифодасини топи.

Ана шу қонунларни қўлланган практикаси уларда ифода қилинган одил судловнинг демократик асослари тўғрисида ва ҳаётийлигини батамом таъкидлади. Худди ана шу асослар сизларнинг муҳомамагизга ҳавола қилинган қонун проектига ҳам граждандлик суд ишларини юрғизиш ҳусуниятларини ҳисобга олган ҳолда негиз қилиб олинди.

Ҳозир судлар граждандлик ишлари қараб чиқиш вақтида Янги-мажид йилларда қабул қилинган процессуал кодексга амал қилиш мумкин. Бу кодексда қўйилган қондалар эскириб қолган бўлиб ўзгарган социал-сиёсий вазият талабларига жавоб бермайдиган.

Бу ҳол граждандлик суд ишларини юрғизишнинг янги асослари ишлаб чиқиш ва қабул қилиш зарурятини тақозо эди.

Таъкид қилинган қонун проектига СССР Олий Советининг иттифоқчи республикаларнинг қонун чиқариш соҳасидаги ҳуқуқларини кенгайтиришга доир қарорларга асосланилади. Бу проект бутун граждандлик процессуал қонун учун принциплар ва умумий бўлган қондаларни қўйишга белгилаб беради. Ана шу қондалар барча иттифоқчи республикаларнинг кодексларида суд ишларини юрғизишга доир бўл масалаларини бир тартибда ҳал қилиш учун юридик асос бўлади.

Суд ва прокуратура ишларининг тартиб, граждандларнинг ҳўшнингдек исрофга, таъкидот ва муассасаларнинг процессда қатнашиш тартиб, қабул қилинган қарорларнинг қанчалик тўғрисидаги ва уларнинг иқросини текшириш тартибни миллий тафовутлар

ни ва маҳаллий ҳусуниятларни ҳисобга олган ҳолда республикаларнинг кодексларида ҳар тарафлама ва тўла белгиланади.

Асослар граждандлик суд ишларини юрғизиш вазифаларини За-бн қилиб беради. Бу вазифалар—

СССР нинг ижтимоий ва давлат тўзилиши муҳофаза этиш ҳамда граждандларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсидида граждандлик ишларини тўғри ва тез қараб чиқиш ва ҳал қилиш, шунингдек, граждандларни совет қонунларини оғинмай бажариш руҳида, давлат манфаатларига қаттиқ ойна қилиш ва социалистик жамият қондаларини ҳўрматлаш руҳида—коммунизм бўҳида тарбиялашдан иборатдир.

Суд, деди ўртоқ Расуллова, граждандлик ва ташкилотларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатларини муҳофаза этиб, совет граждандларнинг номуни ва қадр-қимматини ҳимоя қилишга қўлай, балки шу билан бирга ана шу ҳуқуқларнинг бузилишига, қонуничиликнинг бузилишига қандай шароитлар ёрдам берадиганини ҳам аниқлайди ва ҳуқуқ-тартиботларни бузиш қолларини тўғатиш ва бундай қолларнинг олдини олиш чораларини қўлади.

Асосларнинг проекти судлар қараб чиқадиган граждандлик ишларини кенг қўламада белгилайди. Граждандлик, оилавий, меҳнат ва колхоз ҳуқуқий муносабатларидан келиб чиқадиган нисозларга доир ишлар билан бир қаторда, айрим ишлар ишларини, чунчи, сыйловчиликнинг рўйхатидида нотўғриликлар устунидан берилган шикоятларга, маъмурий органларнинг штраф солиш билан боғлиқ бўлган ҳақаратларни устунидан берилган шикоятларга доир ва шу каби бошқа ишлар ҳам судлар иштироқига таъминланади. Судлар шунингдек юридик аҳамиятга эга бўлган фактларни белгилаш тўғрисидаги, граждандлик берадиган йўқотган, қилинган деб топиш ва шу қайлар тўғрисидаги ишларни қараб чиқайди.

Қонун проекти граждандлик суд ишларини юрғизиш қанчаларгина кенг ҳуқуқлар беради ҳамда бу ҳуқуқларнинг амалга оширилиши имкониятини батамом таъминлайди.

Асосларнинг проекти энг муҳим процессуал тартибни сифатида ишлаб чиқилган шикоятларга суд қарорларини устунидан шикоят қилиш ҳуқуқини берилишини қўзда тутилади.

Проект шунга асосланилади, биринчи инстанция суди граждандлик ишларини ҳал қилувчи асосий суд органи бўлади. Ўзидан қуйи турган судларнинг қарорларини нечоғли қонуний ва асосланган бўлганлигини текшириб туриувчи шикоят ва назорат инстанциялари бу қарорларни барча иттифоқчи республикалар учун ягона бўлган факт қонунда аниқ белгилаган асосларга қўра бекор қилиш олади. Бундан ташқари шикоят ва назорат инстанциялари бундан қуйи турган суд қарорини ўзгартириш олади, истисно ҳолларда эса, башарти биринчи инстанция суди моддий ҳуқуқ нормаларини қўлағида хатога йўл қўйган бўлса, ишни тезроқ ҳал қилиш маффаатларини қўлаб, янги қарор чиқара олади.

Асослар проекти прокуратура-нинг граждандлик суд ишларини юрғизишда актив иштироқ этишдаги вазифаларини мустаҳкамлайди. Қонуни ким бузаётганидан қатъи назар, прокурор процесс-

нинг ҳамма босқичларида қонунни бузишларга барҳам бериш чораларини қўради. Прокурор ўз вазифаларини амалга оширишда факт қонунга бўйсунди, у ҳеч қандай органларга, мансабдор шахсларга бориб бўлмайди.

КПСС Программасига батамом мувофиқ равишда асослар проекти жамоат ташкилотлари ва меҳнат қилар коллективларининг граждандлик суд ишларини юрғизишда иштироқ этишини янада кенгайтиришга мустаҳкамлайди ва қўзда тутилади.

Жамоатчилигининг граждандлик суд ишларини юрғизишда иштироқ этиш суд ишларини юрғизишнинг янада демократиклаштириш ва суднинг жамоатчилик билан алоқасини мустаҳкамлашга, унинг тарбиявий ролин кучайтиришга ва социалистик ҳуқуқ тартиботини муҳофаза қилишга ёрдам беради. Бу эса партия тутаётган йўлга мос бўлиб туради. Партиянинг йўли, ўртоқ Н. С. Хрущёв Марказий Комитетининг КПСС XXII съезиди ҳисоботида айтиб ўтганидек, «ҳам қонуннинг қучидан, ҳам жамоатчилигининг таъсир кўрсатиш қучидан тўлиқ фойдаланишга» қаратилган.

Пировардида Олий Советга шунинг маълум қилиб ўтиш зарурки, дейди ўртоқ Расуллова, қонун проектини тайёрлаш жуда кенг демократик асосда амалга оширилди. Проект матбуотда эълон қилинди ва ҳар тарафлама муҳомама қилиб чиқилди.

Олий Совет томонидан граждандлик суд ишларини юрғизиш асосларининг қабул қилиниши ҳамда шундан кейин республика граждандлик-процессуал кодексларининг ишлаб чиқиши ва тақдирланганлиги партиянинг социалистик одил судловни тақомиллаштириш ва қонунчиликни мустаҳкамлаш тўғрисидаги программ талабларини амалга ошириш йўлида қўйилган муҳим қадам бўлади.

«Социалистик ҳуқуқ тартиботларини янада мустаҳкамлаш,— дейилган КПСС Программасида,— ҳўжжати-ташқиличлик ва маданий-тарбиявий ишларини тартибга солиш, коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал қилишга ва шахсининг ҳар томонлама камол топишга ёрдамлашувчи ҳуқуқ нормаларини тақомиллаштириш ва шунингдек аҳамиятга эга бўлади».

Граждандлик суд ишларини юрғизиш қонунининг асослари ҳудди ана шу идея билан—совет қонуни ва совет одил судловининг тарбиявий ролин кучайтириш идеяси билан, шахсининг камол топишнинг ҳуқуқий тартибга таъминиде идеяси билан сўзгиландир.

Музокараларда сўзга чиққан депутатлар янги ҳўжжатида совет граждандларининг шахсий ва ижтимоий манфаатларини бирлигини тўла ифода этувчи, совет граждандлик ҳуқуқини янада тақомиллаштириш учун муҳим ҳўжжатлар эканлигини таъкидладилар.

Бу тўғрисида, жумладан, депутат А. Г. Крилов (Москва) сўзлади. У айтдики, СССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикалар граждандлик қонуни Асослари ва граждандлик суд ишлари юрғизиш Асослари юзасидан қонун лойиҳалари комиссиялари таъкид этган проектни совет Иттифоқи Коммунистик партиясини Программасининг талаб-тартиб мувофиқ суратда, ҳуқуқ нормаларини тақомиллаштириш ва шунингдек аҳамиятга эга бўлади».

Депутат У. К. ВАХОБОВА нутқи

(Ўзбекистон ССР, Самарқанд шаҳар сайлов округи)

тига ва шахсан Никита Сергеевич Хрущёвга чин юракдан миннатдорчилик билдирадилар. (Қарсақлар). Ўзбек халқи кўн сайин бериб ердадилар учун мамлакатимизнинг барча қардош халқларидан ва аввало улуғ рус халқидан гўят миннатдордир.

Бундан ўч тафта илгар Н. С. Хрущёв Тошкент, Самарқанд областлари ва Қорақўلاقда авломот Республикасида олий мукофот—Ленин орденини тошпирди. Мен ана шу юксак минбардан туриб, Самарқанд меҳнатқиллари номидан пахтакорларнинг қамтар меҳнатига берибган юксак баҳо учун партияга ва ҳукуматга чин юракдан қизғин миннатдорчилик билдиришни истайман ва област меҳнатқиллари коммунистик қурилишда янги галабаларга эришмоқ учун куч ва гайратларини аямий-дилар деб, ишонтармоқчиман (Қарсақлар).

Мен Самарқанднинг революциядан олдин қандай эканлигини кесаларнинг гапларидангина билмаман. Улар Самарқанд чор мустанлакис бўлган зулматли вақтнинг аяси эслайдилар. Ўша вақтдаги Россиянинг чекка ўлкаси бўлган Самарқанднинг қиёфаси қандай эди? Қишлоқ ҳўжжати гўят даражада қўқ эди, сановат мулкчи йўқ эди, аҳоли гўят қашшоқликда юр кечирар эди.

Областининг Совет ҳўжжати йиллари ичиди равнақ тоғланлигига назар ташланган! У қишлоқ ҳўжжати ривожланган, юксак даражада механизацияланган йиллар сановат бўлиб қолди. Ҳозир Самарқанд сановат маҳсулотининг деярли ҳамма қилларини ишлаб чиқармоқда. Бизда машина-солик билан бир қаторда озиқ-овқат, тўқимачилик сановати ҳам яхши ривожланган. 70 дан ортқ сановат корхонаси йилга 350 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Қишлоқ ҳўжжатида ва, аввало пахтачиликни ривожлантиришда катта ўзгаришлар рўй берди. Со-

вет ҳўжжати йиллари ичиди пахта тақдирини майдонлар беш берав қўлайди. Область йил сайин Батанга ўз мингалар тоғна «оқ олтин» бермоқда.

Маданий соҳада ҳам чинакам револуция бўлди. Самарқандда Давлат университет, медицина ва қишлоқ ҳўжжати институтлари, кооператив савдос институтини боришнинг кўрсатиб ўтишининг ўзи кўча қилади. Мактаблар ва ўрта ҳўжжати юрларининг сон қўлайиб бермоқда: пахшар ва областда 1225 та умумий таълим мактаблари, 17 та техникум бор. Ҳамма ерда, ҳамма қолхоз посёлкаларида радио бўлиб, кинофильмлар кўрсатилмоқда. Областда юзларча клублар, кутубхоналар ишлаб турибди. Энг яхши медицина ускуналари билан таъминланган даволаш муассасалари қўлайиб бермоқда.

Корхоналарда, колхозларда, маданий муассасаларда юрлар етказиб мутахассислар улуғсиз кўпаймоқда. Областда бундай юрлар 500 киши мутахассислар 12 миң 500 киши ҳисобланади. Шу жумлада 130 фан докторлари ва кандидатлари бор.

Чор Россиясининг собиқ чекка ўлкасида совет ҳўжжати йиллари ичиди ана шундай буюк ишлар қилинди!

Бутун совет халқи сингари Самарқанд областининг меҳнатқиллари ҳам етти йиллик учинчи йилнинг ҳал ҳўжжати планини бажариш учун ҳўрмат-тоймай меҳнат қилмоқдалар. Сановат маҳсулот ишлаб чиқариш 11 ойлик план мўдатидан илгари, 23 ноябрда бажарилиди. Шу йилнинг 10 ой ичиди пландан ташқари ўйлаб миллион сўмлик маҳсулот берилиди. Меҳнат унумдорлигини ошириш тошпирини ҳам ошириб бажарилади.

Капитал қурилиш ҳамин йил сайин олиб бермоқда. Капитал маблағ сарфлаш ҳажми 1961 йилнинг 10 ой ичиди ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарий 40 процент қўлайди.

мустаҳкамлаш йўлидаги катта ишларнинг муқаддимасидир.

Граждандлик қонунлари Асослари проектининг барча қондалари жамият ва шахс манфаатлари бирлиги принципини асосланади. Ўртоқ Крилов, қараб чиқилётган Қонун социалистик корхоналар ва ташкилотларнинг ишларини ахшиллаш имконияти беради, деб ўқитиб ўтди. Проектда корхоналарнинг ўз мажбуриятларини бажармаслиги ёки тегишлича бажармаслиги учун моддий жавобгарлиги формалари қўзда тутилган. Бу эса, катта аҳамиятга эгадир, чунки бу талаб ҳар бир корхонанинг ўзи ишлаб чиқарётган маҳсулотни учун жавобгарлигини оширади.

Депутат ҳар иккала ҳўжжати қабул қилиш кераклигини, айтиб, келтирди: давлат сановат корхоналари тўғрисидаги қонун, корхоналар ва корхона раҳбарларининг ҳуқуқларини янгилай суратда кенгайтириш қўзда тутилган қонун қабул қилинишига умид билдирди.

Қирғизистон тапқин ишлар министрини депутат К. Қондучалова ўз нутқидида мамлакатимизнинг итисодий, сиёсий ва маданий ҳаёти

КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ БЕШИНЧИ ЖАҲОН КОНГРЕССИДА
ВЦСПС раиси В. В. ГРИШИН нутқи

тин чиндик ва халқлар ўр-
дустлиги! (Гулдурас, давом-
аклар. Ҳамма ўридан ту-
ўроқлар! Совет Иттифоқи
ашлари ва касаба союзла-
дан конгрессга ўз суве-
ни — ишчилар бирлиги
дарлитининг симболи бў-
иза скульптурани тақдим
ижозат бергайсиз. (Қар-

БИРЛИК—ИШЧИЛАР СИНФИ- НИНГ ҚУДРАТЛИ ҚУРОЛИ

КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ V ЖАҲОН КОНГРЕССИ

Меҳнаткашларнинг бирлиги ва бирдамлигини мустақамлаш, сиёсий ва социал ҳуқуқлар учун кураш ҳамда барча қитъалардаги ишчилар ҳаракатининг бошқа муҳим проблемалари касабасоюзларнинг V жаҳон конгресси қатнашчиларининг диққат марказида турibdи.

Делегатлар империалистлар тайёрлаётган янги урушга қарши, шармандали мустақамлачилик системасига қарши ғазаб билан кескин ғаширмоқдалар.

Пулқолни мустақамлачилик ва унинг агрессив пактлари ва ҳарбий базалари 8 декабрь эрталабқи мажлисида биринчи бўлиб сўзга чиққан Саудия Арабистонини нефтининг касабасоюз федерациясининг аъзоси Осмон Маданининг нутқида аниқ шор эҳтирос билан жарағилди. Нотиқ ўз мамлакатининг ишчилар синфининг эозимлар ва ички реаксияга қарши олиб бораётган курашга тўғрисида, чет эл капиталистик монополияларига ҳақиқатда гапирди. Бу монополияларнинг ҳуқуқронлиги натижасида Саудия Арабистонининг халқи ўз юртидаги нефть эгаллигини қилишдан маҳрум бўлди.

Ливан муҳтор касабасоюзлар бирлашмасининг раиси Элиас Хабр Ливандаги ҳозирги аҳолини дахлатли деб атади. Мамлакатда ҳуқуқронлиқ қилиётган чет эл капитали инчиларнинг демократик ва касабасоюз ҳуқуқларига, турмуш даражасига қарши шафқатсиз курашини кенг авж олдирди юборди. Озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечаклар, дори-дармонларнинг нархи ошиб бормоқда. Квартира ҳақиқатини таъин қилиди.

Шундай шароитда Эриас касабасоюзлар халқаро конфедерациясини раҳбарлари ва бошқа социал-хонларнинг фаолияти аниққаси мушкул тус олмақда. Уларнинг фаолияти ишчилар ҳаракатини пароканда қилишга ва заифлаштиришга қаратилган. Уларнинг эур беришига қарамай, Ливан меҳнаткашлари ўз ҳаётини ҳуқуқларини қаттиқ туриб ҳимоя қилмоқдалар, империалистик ҳарбий блокларнинг тузиллишини талаб этмоқдалар, ёлпасига ва батамом кулолсизланишини, тиги-тотув яшашини, тинчлик ва чинакам озодлигини ёқлаб чиқмоқдалар.

Биз шунинг истар эдикки, деб таъкидлади ўз нутқида Камерун делегати Робер Экуала, Жаҳон касабасоюзлар федерациясининг аввалги йўлини, саклаб қолсин ва бутун дунёда тинчликни ҳимоя қилиш қулайлигини иқтисодий ва социал талабларини, демократик ҳуқуқлар ва эркинликларни ҳимоя қилиш йўлидаги фаолиятини давом эттирсин, Африка халқлари билан бирдам бўлсин. Биз мажмур конгресс империализм, мустақамлачилик ва миллий реаксиянинг ниҳонланган агентлари бўлиш касабасоюз олопортуларини қоралайди, деб умид қиламиз.

Маориф ходимлари касабасоюзлари халқаро федерациясининг бош секретари Анхел Писсаро конгресс тарбияга доир асосий проблемаларни ҳаракат программасига киритди, деб ишонч билдирди. У капиталистик монополиялар ўз таъсирини ёйиш учун маориф системасидан фойдаланишга иштирокчи, нитга қилаётган методларга мўтаамб ўтди.

А. Писсаро социалистик лагернинг мутахассислар тайёрлашда муваффақиятларига юксак баҳо берди.

Хитой касабасоюз делегациясининг бошлиғи Лу Чан-шэн ўз нутқида халқлар ўртасида тинчлик ва дустлик учун, халқаро ишчилар синфини янгилаштириш проблемаларига тўхтади. У янги давр — инсониятнинг капитализмдан социализмга ўтиш даврига эълон қилган Улуг Октябр социалистик революциясини жуда катта аҳамиятга эга бўлганлигини уқтириб ўтди. Совет халқи қўлига қийинчиликларни енгиб, бш мамлакатини яншиб турган қудратли социалистик давлатга айлантирди ва ҳозирги вақтда коммунизм қурилишини кенг авж олдирди юборди. Коммунизм кураётган совет халқига, дейди Лу Чан-шэн, энг юксак ҳурматини халқ уқтириб ҳуқуқ берган.

Нотиқ Жаҳон касабасоюзлари федерациясининг бош секретари Луи Сайянинг докламини маъқуллади ва касабасоюзларнинг ҳаракат программаси проекти конгресс томонидан қабул қилинади, деб ишонч билдирди.

Шундан сўнг Лу Чан-шэн Америка Қўшма Штатлари амалга ошираётган эур бериб қулоланиш ҳақида, илгогарликлар ва ҳарбий дағдағалар сиёсати тўғрисида гапирди. Америка империалисти жаҳон реаксиясига бош бўлиб турибди, деб таъкидлади. Империалистларнинг агрессия ва уруш таҳдиди сиёсатига қарши кураш, бутун дунёда тинчликни саклаб қолтиш учун кураш, деб уқтириб ўтди.

Пировадарда Лу Чан-шэн бошчилиги жаҳон конгресси барча мамлакатлардаги ишчилар синфининг бирлигини мустақамлаш ишига ҳизмат қилади, ишчилар синфини империализм ва мустақамлачиликка қарши ғолибона курашга сафарбар этади, деб ишонч билдирди.

Бирма касабасоюзлари конгрессининг бош секретари У По Чо ўз нутқида айтдики, менинг мамлакатим меҳнаткашлари бутун дунёда тинчликни ўрнатилишига ҳа-

лақит бораётган, қуларга эур бериб қулоланиш кўрсата берадилар. Жаҳон касабасоюзлари федерациясига қўшилган ва қўшилмаган 400 га яқин ташкилотдан ишчиларнинг жаҳон форуми номига таъбирномалар олинганлиги ҳақидаги хабарни конгресс қатнашчилари қарасалар билан қутиб олдилар. Хитой, Гана, Чили, Австралия, Аргентина, Греция, Франция, СССР, Польша, Венгрия, Канада ва барча қитъалардаги бошқа мамлакатларнинг касабасоюз ташкилотлари конгресс ишига муваффақиятлар тилаб телеграммалар юбордилар.

Касабасоюзлари Бутуниттифок марказий Советининг раиси В. В. Гришин мажлисда катта нутқ сўзлади. Конгресс қатнашчилари унинг нутгини қутиб олдилар. У ўз нутқини жаҳон касабасоюз ҳаракатининг туб проблемаларига, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашга, совет касабасоюзларининг фаолиятига бағишлади.

(В. В. Гришиннинг нутқи газетанинг бундан сўнгги сонида босилди).

Гавделупа умумий меҳнат конгрессининг бош секретари Николай Людгер шу мамлакат халқининг турмуши оғир эканлиги ҳақида гапирди. Гавделупа асқиди ҳозиргача ҳам мустақамлақидир, деб таъкидлади.

Людгер ўз нутқининг охирида бундай деди: Визинг территориямиз мустақамлачиликнинг оғир бопшанаси бўлмаслиги керак ва бўлмайди. Мустақамлачилик батамом тутатилмоғи лозим.

Осло (Норвегия) бинокорлар касабасоюзининг раиси Чарлз Нен сөн халқаро ишчилар ҳаракатининг бирлигига тўғрисида қилётган Норвегия касабасоюзлар бирлашмасининг раҳбарларини қаттиқ танқид қилди. Нотиқ норвег халқи орасида тинчликни саклаб қолтиш ва мустақамлашга ёқлаб қилётган кучлар мустақамлашни бормоқда, деди.

Кечурурнинг мажлисида Япония касабасоюзлари бош кенгаширини вице-президенти Ногуту Касума биринчи бўлиб сўзга чиқди. У Япония халқининг Америка-Япония ҳарбий шартномасига қарши курашида унинг қувватлаган қуларини учун Жаҳон касабасоюзлари федерациясини аъзоларига миннатдорчилик билдирди. Японияда ишчилар ҳаракати фаолиятини бормоқда. Бунга аввало социализм мамлакатларининг, хусусан Совет Иттифоқи ва Хитойнинг тараққиёти ёрдам бермоқда. Касума Япония касабасоюзлари бош кенгаши ёлпасига ва батамом кулолсизлашмиш ғолибона қувватлайди, деб таъкидлади.

Шундан сўнг сўзга чиққан Индонезия касабасоюзлар марказий ташкилотлари миллий кенгаши (СОБСИ) нинг раиси Ныоно айтдики, менинг мамлакатимнинг ишчилар синфи касабасоюзлар ҳаракат программаси проектини тамомила қувватлайди ва программа янада ишчилар синфи бирлигини янада мустақамлашда муҳим роль ўйнайди, деб ҳисоблайди.

Нотиқ СОБСИ социалистик лагерини тинчликнинг ва антагонизмнинг енгилимас буюк қалъаси деб билди. деб таъкидлагач, келгусида социалистик мамлакатларнинг сөн ва уларнинг қудратини тагин ҳам кўпроқ орта беради, деб ишонч билдирди.

Аргентина касабасоюзларининг вакили Висенте Маричи шу мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий аҳоли ҳақида гапириб таъкидлади бўдйки, Америка империалистлари Фрондиси ҳукуматининг ёрдами билан ўз мустақамлачилик проласини мажбуран қабул қилдиришга уринмоқдалар. Фрондиси сиёсийнинг мақсоди мамлакат экономикасини чет эл монополияларининг эҳтиёжларига мослаштиришдир.

Шафқатсиз репрессияларга қарамай, Аргентина ишчилар синфи, қулар юксак даражада оғиллиқ қўлатмоқда. Висенте Маричи Аргентина темир йўлчиларнинг узоқ давом этган ва қаттиқ билан олиб бориладган забастовкаси ҳақида сўзлаб берди.

Конгресс мажлисида Аргентина темир йўлчиларидан олинган телеграмма ўқиб эшитирилди.

Конгресс қатнашчилари яқинлиқ билан жазоб мактуби қабул қилдилар. Бу мактубда Аргентина темир йўлчиларига қардошчилик сазоми бўлди ва улар билан бирдам ақалликларини изхор қилдилар. Конгресс, дейилади мак-

тубда, Аргентина темир йўлчилари қамқоқда олинганлигига қарши қаттиқ норозилик билдириб, репрессияларни АҚШ империалистларининг Латин Америкаси мамлакатларига суқилиб кирганлиги натижасидир, деб билди.

Бутун Корея касабасоюзлар федерациясини Марказий комитетининг раиси Ким Валь Рен Шимолий Кореяда социалистик қурилишда қўлга киритилган муваффақиятлар ҳақида гапирди. Ўтмишда қолоқ бўлган мустақамла мамлакат эндиликда мустақам ва мустақил иқтисодий базага эгадир. Кореянинг жанубида эса аҳоли таомимила бошқачадир. Мамлакатнинг бу қисмида миллий экономика вайрон бўлиш босқичида турибди. У ерда олти миллион ишсиз бор, элементар демократик ҳуқуқлар поймол қилинмоқда. Америка империализми, деди Ким Валь Рен, Корея парчалаб қўйилганлигининг асосий айбдоридир.

Демократ юристлар халқаро уюшмасининг вакили Иозеф Штрайт жаҳон касабасоюзлари конгресси ишига энг яхши муваффақиятлар тилайди. У эслотийдаки, конгресс мажлиси бўлаётган мана шу кўркам залда бир неча ҳафта илгари КПСС нинг XXII съезди бўлди, съезд нинг Программани — бирон сиёсий партия ҳеч қачон қабул қилмаган энг инсонпарвар ва олижаноб ҳужжатини қабул қилди.

Нотиқ ўзини вакил қилиб юборган ташкилот Жаҳон касабасоюзлари федерациясини билан самарали ҳамкорлик қилаётганлигини маънуний билан таъкидлагач, бу ҳамкорлик бундан кейин ҳам мустақамлашнинг керак, деб ҳисоблайди. Иозеф Штрайт демократ юристларнинг вакилларига ҳақида гапириб таъкидлайдики, улар ҳушёр бўлмоқлари, тинчликни ва инсоний ҳуқуқларга қарши қаратилган ҳар қандай таҳдидга зарба бериш учун тайёр турмоқлари керак. Империалистик давлатлар халқаро ҳуқуқ нормаларини сурбетлик билан буюмоқдалар ва урушга тайёрларлик кўрмоқдалар. Марказий Европада хатарли ўчоқ вужудга келди, Ғарбий Германия Потсдам битимларига ҳилоф равишда ана Гитлерни қувватлаган шакслар контроли остига тушиб қолди. Инсоннинг ҳуқуқларини, озодлигини, тинчлик ва тараққиётини ҳимоя қилиш йўлида янада эур бериб курашмоғи керак.

Эквадор касабасоюзларининг вакили Элиас Муньос жаҳон конгресси делегатларини таъбирлаб Эквадор меҳнаткашлари ва мамлакат президенти Карлос Хулио Аросемендан совет халқига кўши тилақлар топишди. Нотиқнинг вакил қилган делегация, Эквадорнинг халқ демократик ва прогрессив кучлари реакция қуларига қарши нисбатан кўпроқ қудратга эга эканлигини юлорь билан исботлаб берганидан кейин Москвага келди. Ғарб реакция қуларини Шимолий Америка империализми қувватлаган бўлса ҳам, халқ демократик ва прогрессив кучлари уларга нисбатан кўпроқ қудратга эгадир. Куба революциясини Эквадор халқининг курашига катта таъсир кўрсатмоқда. Визинг халқини, деди Элиас Муньос, Куба революциясини шундай бир машъауат деб билмоқдаки, бутун Латин Америкасининг халқлари шу машъауат қараб юрмоқлари керак.

Миллий буржуазия билан тил бириктирган Америка империалистлари Панама ва Колумбия меҳнаткашларини ишсизликка, нашоқликка, энг оғир шароитларда турмуш кечиришга маҳжум этдилар.

Панама меҳнаткашлари касабасоюзлар федерациясининг бош секретари Серхио Отеро ҳамда Колумбия касабасоюзлари бирлиги ва бирдамлиги миллий комитетининг бош секретари Ванегас Пуэртес Вентура демократик ҳаракат юксалиб бораётганлиги, меҳнаткашларнинг касабасоюзлар ҳаракатини қаттиқ қатнашчиларига сўзлаб бердилар.

Улар Панама ва Колумбия халқларини АҚШ монополияларининг истибодидан батамом озод бўлишга қатъий бел боғлаганликларини айтдилар.

Биз, деди Вентура, социализм байроғи бизнинг юртимизга ҳам келишини хоҳлаймиз. Кубанинг миллий социализм байроғи озодлик байроғи бўлиб, бутун қитъа бўйлаб ўтишини кўрсатмоқда.

Дала ишлари кундалиги

ЕРНИНГ ШҲРИНИ ЮВИНГ

Республикада шўрхон ерлар каттагина майдонни ташкил этади. Бу ерларни яхши ювиб шўрнини йўқотмасдан туриб қишлоқ хўжалик экинларидан ва айланисда пахтадан мўл ҳосил олиб бўлмайди.

Одатда ернинг шўри куз-киш пайтида ювилади. Экин майдонларининг шўри шўрорлаш олдидан ювилса, янада яхшироқ бўлади. Чунки, шўри йўқотилмаган ерларга азотли ўғит ҳам, фосфордан ўғит ҳам солиб бўлмайди. Бу ўғитларни ерга шўрорлаш олдидан ва шўрор қилингандан кейин солишнинг аҳамияти эса катта. Ўғитланган ерларнинг туپроқ унумдорлиги ошади, структураси яхшиланади.

Лекин кўпгина қолхоз ва совхозларда бу оддий ҳақиқат яхши эътиборга олинмапти. Ана шундай жойларда шўр ерларни ювиш кеңитириб юборилмоқда. Тошкент областида 120 минг гектар шўрхон ердан эди бир минг гектарнинг шўри ювилди. 210 минг гектар қишлоқнинг шўрини ювиш талаб қилинганда Фарғона областида атиги 2100 гектар ернинг тузи йўқотилади. Бухоро областида 120 минг гектар, Хоразм областида 360 минг гектар шўрхон ердан ҳали бирор гектарининг ҳам шўри ювилгани йўқ. Республикада барча шўрхон участканинг бор-йўғи 1,2 процентига суз қўйилди.

Шўр ювишни кеңитиришга ҳеч қандай асос йўқ. Хозир суз экинлардан бўшаган, ариқларда ва каналларда тузиб оқиб ётди. Аммо сувдан фойдаланишда тартиб бўлмаптир. Ўзбекистон ССР Суз хўжалиги министрлиги сувдан фойдаланиш юзасидан қолхоз ва совхозларга лимит белгилла берган бўлса ҳам, унинг бажарилишини назорат қилмапти. Шунинг натижасида суз қўйлаб талон-торож бўлмоқда.

Бундай аҳолига эндиликда мўлақоқ йўл қўйиб бўлмайди. Агротехника қолдас ўртача шўрланган ерларни яхши марта, кўп шўрланган майдонларни эса қаммида уч марта ювишни талаб этади. Шу жиҳатдан ҳам шўр ювиш ишларини жадаллаштириш керак бўлади. Шўрни йўқотиш мақсидида ерга дастлаб суз қўйиш қанчалик кеңитирилса, шундан кейинги ювишлар ҳам шунчалик орқага сурланади. Оқибатда кўп ва ўртача шўрланган участкалар яхши йўқотилиб қолади. Бундай бўлмаслиғи учун шўр ювишни тез суръатлар билан олиб бориш, суз ресурсларидан оқилона фойдаланиш, шўрхон карталарга кеча-кўнуду суз қўйиш керак.

Намуна таърибга хўжаликлари кузги-киш агротехника тадбирларини ўтказишда ҳам бошқа қолхоз ва совхозларга ўрнак бўлишлари керак. Улар шўр ерларни ювишни бошқа тадбирлар билан қўйлаб боғлаб олиб бориш кераклигини кўпчи хўжаликларга амалда кўрсатиб беришлари лозим.

Область ва район партия ҳамда совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари ернинг шўрини ювишдек муҳим ишга алоҳида эътибор беришлари керак.

ҲОСИЛНИНГ БИР ГРАММИ ҲАМ НОБУД БЎЛМАЙДИ

Қўшқўр районидида «Ленинград» қолхозининг аъзолари бу йил 1361 гектар ерга чигит экиб, барча майдонларда мўл ҳосил етиштириб, гар гектар ердан 30,6 центнердан «оқ олтин» топириб, пахта тайёрлаш ишлари давлат планини бугунгидан қарий ўн беш кун олдин бажаришга муваффақ бўлишлар. Ўтган йилнинг шу давридаги қараганда 1480 тонна пахта кўп топирилди. Қолхоз давлатга гўшт, жун, пилла, туҳум ва қора-кўл тери сотиш планларини ҳам ортинги билан адо этди.

Артель даладарига етиштирилган мўл-қўл ҳосилин ўз вақтида ва сира нобуд қилмай йиғиб-териб давлатга топиришда кўпминг килограммчилар айниқса юксак меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Бу олижаноб ҳаракатга қўшилган Гавҳар Абдураҳмонов, Ўғти Тоқиева, Султоношова Эғамова, Гулчехра Жумамуродова, Қадим Давлатов ва Бекношпа Йўлдошева каби чеварлар ҳармонга 16-17 тоннадан пахта ва 10-15 тоннадан кўсак териб тўқиди.

КПСС XXII съезди қарорлари, Ўрта Осиё республикалари, Озарбайжон ССР ва Қўзғистон жанубий областларини қишлоқ хўжалик ходимларини Тошкент кенгаши ақунлари ҳақида бу кенгашда қатнашган қардошларимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг ёрқин нутқидан руҳланиб артель аъзолари давлатга пландан ташқари 1000 тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олган қўшмача мажбуриятларини ҳам бажарай деб қўйдилар.

— Қолган ҳосилнинг бир граммин ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб давлатга топиришимиз! — меҳнат зарбдорларининг аҳди ана шундай.

Р. ҲАСАНОВ.

БИЛДИРИШ

Ўзбекистон журналистлар союзининг тил ва таржима секцияси шу йил 12-декабрь кунидан соат 4 да «Географический» миллионнинг 3-китобида билдириш дастави тамада бўлади. Нювизлар кабинетидида бўлади. Маъбулот, нарийрети ҳодимлари, ўқув юртларининг география ўқитувчилари тақлиф этилади.

Ўзбекистон журналистлар союзи.

Ишласадан тишлашга, давлат хўсибига хекириб, қорин сидаб юришга ўрганган. Мурат Исмаилов, Е. И. Кузьмин, Д. Х. Толис, Одил Ваҳобов, Зокир Юсупов, Ўткир Абдураҳмонов, Р. И. Бабаилов ва шу тоифадаги бошқа яншилар босқинчилик шайқаси тузатилар. Бу шайқа давлат маънавияри ва омборлариди мол-қолларини талаган. Шайқаша Мурат Исмаилов ва Е. И. Кузьмин баҳадирлик, нилганлар. Одил Ваҳобов босқинчиларни қурол билан таъминлаган.

1960 йил 30 октябрь туғи соат 3 да Исмаилов, Абдураҳмонов, Кузьмин ва Юсуповлар ТуркВО савдо бошқармаси бўлимига қарашли 17-мағазина келганлар, қорувул Сандазимовнинг бошчилиги билан уриб, қўл-ёғини боғлаб, бир чекмак ташлаб қўйиб, мағазинанинг 23140 сўмлик молини автомашинага ортиб, қўздан ғойиб бўлганлар.

Ўша йили 8 декабрь кечаси Исмаилов, Кузьмин, Юсупов, Толислар Мирзачўл шаҳар, 126-автобаза территориясидида 53-мағазинани таламоқчи бўлиб, қорувул — Шокоронин ўлдирдилар, қўлдиди янгованин тортиб олдилар ва мағазиндан 95430 сўмлик молни машинага ортиб-жувайдилар.

Ўзбекистон журналистлар союзи.

МАККАЖЎХОРИКОРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА ИЛҒОР ТАЖРИБА МАКТАБИ

съезди совхозидан Серикбой Исоков, Самарқанд районидидаги Энгельс номи қолхоздан Ганя Бўриев ва бошқа қўшгина илғор маккажўхориқорлар бор.

Машгулот бошлангичи олдидан Ўзбекистон комсомол Марказий Комитетининг биринчи секретари М. И. Нурбаев мактаб тингловчиларига мурожаат қилиб, «дала меҳнаси» етиштиришнинг энг илғор методларини муваффақиятга етказишга даъват этди.

Мактабда амалий ва назарий машгулотларни Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги министрлигининг таъинлан мутахассислари, илмий тадқиқот институтларининг ходимлари ўтказадилар.

Чорвачилар илмий тадқиқот институтининг директори Е. М. Ершова «Чорвачиликни янада ривожлантиришда маккажўхори ва оқжўхорининг халқ хўжалигидаги аҳамияти» тўғрисида ҳамда «Политотдел» қолхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ман Ги Хван «Политотдел» қолхозининг экономисани ва ун ривожлантириш истибодлари» тўғрисида дастлабки лекцияларни ўқидилар.

Республикада илғор таъриб мактаби экин кампанисини бошлангичига қадар беш юзга яқин маккажўхориқорлар тайёрлаб чиқарди. Илғор таъриб ва фан юртлари асосида маккажўхориқордан мўл ҳосил олинишига эришган тингловчилар бу мактабни таомиллаштирилган тўғрисида мамлакатнинг дондор маккажўхориқори Люба Ли имзоси қўйилган гувоҳномани ва юқори ҳосил устаси деган номни 1962 йилнинг охирида оладилар.

Суратда: Любовь Ли мактаб тингловчилари орасида. Г. Пун фотоси. (ЎТАГ фотохроникаси).

ҲОСИЛДОРЛИК 10 ЦЕНТНЕР ОШДИ

Мирзачўл ерларини обод қилиб, пахта қонига айлантириш учун астойдил меҳнат қилётган 2-«Бовут» совхоз ишчилари катта ғалабани қўлга киритдилар. Қоллективимиз ҳосилдорлигини бир йил ичида 10,2 центнер ошириб, давлатга 7190 тонна «оқ олтин» топириди ва йиллик планини мўлаҳидан илгари адо этди.

Насиб Бекиров бошлик бригада аъзолари 205 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 центнердан пахта йиғиб-териб олдилар. Араб Шарола 25,3 центнердан ҳосил қўйдилар. Хайдаров, Қўзобоев, Пардаев, Рашидов ўртоқлар бошлик бригадаларда ҳам ҳосил мўл бўлди.

Совхоз ишчилари, дирекция ва партия ташкилоти пахта етиштиришнинг комплекс механизациялашга катта эътибор бериб келмоқда. Бу йил, айниқса, терим машиналаридан унумли фойдаланилди. Шу тўғрисида ҳосилнинг қарийб учдан бир қисми машиналар билан йиғиб-териб олинди. Давлатга топирилган пахтанинг 89 проценти йилнинг 284 тоннасис кол-канорсиз ташилди.

Ўртоқ Бекиров бошлик комплекс механизациялаш бригадасиди йиғиб-териб олишни механизациялаш ҳосидига ажойиб ютуқни қўлга киритди. Бу бригадани етиштирилган бутун ҳосилнинг 80 проценти машина билан териб олинди. Назаркулов бошлик бригадаси эса ҳосилнинг тент ярми машинада терилди.

Ўзбекистон ССР областларидида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1961 йил 9 декабрда бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Вир кунда	Маъсум бошқидан бери
ХОРАЗМ	0,18	113,84
САМАРҚАНД	0,02	103,56
Тошкент	0,14	97,05
Қорақалпоғистон АССР	0,19	96,02
Андижон	0,06	93,54
Сурхондарё	0,10	87,67
Фарғона	0,09	81,45
Бухоро	0,05	80,55

ҲУҚМ ИЖРО ЭТИЛДИ

СУД ЗАЛИДАН.

Ишласадан тишлашга, давлат хўсибига хекириб, қорин сидаб юришга ўрганган. Мурат Исмаилов, Е. И. Кузьмин, Д. Х. Толис, Одил Ваҳобов, Зокир Юсупов, Ўткир Абдураҳмонов, Р. И. Бабаилов ва шу тоифадаги бошқа яншилар босқинчилик шайқаси тузатилар. Бу шайқа давлат маънавияри ва омборлариди мол-қолларини талаган. Шайқаша Мурат Исмаилов ва Е. И. Кузьмин баҳадирлик, нилганлар. Одил Ваҳобов босқинчиларни қурол билан таъминлаган.

1960 йил 30 октябрь туғи соат 3 да Исмаилов, Абдураҳмонов, Кузьмин ва Юсуповлар ТуркВО савдо бошқармаси бўлимига қарашли 17-мағазина келганлар, қорувул Сандазимовнинг бошчилиги билан уриб, қўл-ёғини боғлаб, бир чекмак ташлаб қўйиб, мағазинанинг 23140 сўмлик молини автомашинага ортиб, қўздан ғойиб бўлганлар.

Ўша йили 8 декабрь кечаси Исмаилов, Кузьмин, Юсупов, Толислар Мирзачўл шаҳар, 126-автобаза территориясидида 53-мағазинани таламоқчи бўлиб, қорувул — Шокоронин ўлдирдилар, қўлдиди янгованин тортиб олдилар ва мағазиндан 95430 сўмлик молни машинага ортиб-жувайдилар.

«Қишлоқ Ўзбекистон» «Поязла Востока» ва «Ўзбекистон Сурх» бирлашган нашриятининг босмаҳонаси Тошкент шаҳри Р. 01183.

Суратда: Любовь Ли мактаб тингловчилари орасида. Г. Пун фотоси. (ЎТАГ фотохроникаси).

Солижон Охунбобоев

Қолхоз ишлаб чиқаришининг энг кеёса ташкилотчиларидан бири, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутаты, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Солижон Охунбобоев узоқ давом этган касалликдан кейин 9 декабрда, 71 ёшида вафот этди.

С Охунбобоев намагад дехқон оиласида туғилди. У меҳнат фаолиятини ёшлигидан бошлади. 1930 йилда қолхозга аъзо бўлиб юрғач, Марғилон районидида Ленин номи қишлоқ хўжалик артели ҳислат советининг раиси қилиб сайланди. 1952 йилдан эса, шу қолхознинг таърибкор-агрономи бўлиб ишлаб келди.

Юқори ҳосил устаси